

4. Erhvervsstatistik

Datagrundlag Datagrundlaget for erhvervsstatistikken er enten registeroplysninger, der primært er beregnet til administrative formål, eller oplysninger som Danmarks Statistik selv indsamler hos virksomhederne.

Danmarks Statistiks politik Danmarks Statistiks politik er i så høj grad som muligt at basere sig på oplysningerne fra administrative registre. Dels giver dette ikke ekstra indberetningsbyrde for erhvervslivet, dels er statistik af denne type normalt billigere i drift end statistik baseret på oplysninger, som Danmarks Statistik selv indhenter hos erhvervsvirksomhederne. Især for konjunkturstatistikkerne gælder, at de for det meste kun kan realiseres ved at indhente oplysningerne på spørgeskemaer direkte fra virksomhederne.

4.1 Ressourcer

I 2002 vil der være 111,7 årsværk til rådighed i afdelingen jf. *tabel 4.1*. 25 årsværk forventes finansieret af egne indtægter på 13,4 mio. kr., mens 86 årsværk vil blive finansieret af finansloven.

Tabel 4.1 Erhvervsstatistik.
Årsværk og indtægter pr. 1. januar i arbejdsplan 2001 og 2002

	Finanslovs- årsværk ¹	CVR- årsværk	Indtægts- årsværk ²	Årsværk i alt	Indtægter mio. kr. ³
2001	90,4	21,0	25,5	136,9	13,1
2002	86,3	0,0	25,4	111,7	13,4

Anm. Årsværk og indtægter for 2001 er korrigeret for organisationsændringer pr. 1. januar 2002. CVR er overført til Skatteministeriet november 2001

¹ Årsværk finansieret af finanslovsbevillingen.

² Årsværk finansieret af egne indtægter.

³ Ekskl. CVR-indtægter.

I forhold til arbejdsplanen for 2001 er der tale om en samlet nedgang på 4,2 årsværk, når der ses bort fra CVR. For alle kontorer budgetteres med færre årsværk i 2002 end i 2001, jf. *tabel 4.2*. Nedgangen skyldes de generelle nedskæringer, der er foretaget for hele institutionen.

Tabel 4.2 Erhvervsstatistik.
Fordelingen af årsværk, EU-lovgivning og egne indtægter

	Årsværk 2001	Årsværk 2002	EU- lovgiv- ning	Overv- ejende egne indtægter ¹
Erhvervsstatistik i alt	135,0	111,7		
214. Afdelingschefen	1,5	1,5		
14. Erhvervslivets Struktur	43,5	42,6		
141. Erhvervsstatistik register (ESR)	16,8	15,3	Ja	
142. Arbejdsstedsfortegn. og erhvervsbeskæft.	10,5	10,2	Ja	
143. Regnskabsstatistik	12,5	13,8	Ja	
144. Omsætningsstatistik (moms)	3,7	3,3	Ja	
03. Landbrug og Transport	17,9	23,6		
031. Landbrugsstrukturen og -registret.	7,7	5,0	Ja	Ja
032. Samlet produktion og priser	5,3	6,3	Ja	
033. Husdyr og animalsk produktion	2,1	2,1	Ja	
034. Vegetabilsk produktion	2,8	3,2	Ja	
035. Transport og bilstatistik ²	-	6,8	Ja	
036. Interviewere	-	0,2		Ja
08. Industri og Byggeri	22,8	22,3		
081. Industristatistik	10,6	10,9	Ja	
082. Bygnings- og boligstatistik	9,2	8,5	Ja	
083. Konjunkturbarometre for industri. og bygg.	3,0	2,9		
11. Serviceerhverv	28,3	21,7		
111. Handelserhverv	4,0	3,7	Ja	
112. Kultur og Turisme ³	3,7	5,3	Ja	
113. Servicesektor og informationssamfundet	7,4	7,7	Ja	Ja
114. Ressourceområder, nye virksomheder.	2,4	2,0	Ja	Ja
115. Analyser af erhvervslivet	2,3	2,4		Ja
116. Transport og bilstatistik ²	7,6	-	Ja	
117. Interviewere	0,9	0,6		Ja
12. Det Centrale Virksomhedsregister	21,0	0,0		
121. Drift, vedligeholdelse og udvikling	3,5	-		Ja
122. Kvalitetssikring	9,5	-		
123. CVR-salg	8,0	-		Ja

Anm. Årsværkene i arbejdsplanen pr. 1. januar i de pågældende år.

¹ Et "Ja" betyder, at over halvdelen af driftsudgifterne i 2001 er finansieret af egne indtægter og ikke af finanslovsbevillingen.

² Transportstatistik flytter 1. januar 2002 fra emne 116 til emne 035.

³ Kulturstatistik flytter 1. januar 2002 fra emne 172 til emne 112.

4.2 EU-samarbejdet

Generelle initiativer

<i>Øgede EU-krav</i>	Inden for erhvervsstatistikken er en meget stor del af statistikproduktionen dækket af EU-retsakter. Ikke desto mindre må der i de kommende år forventes en kraftig udbygning af EU-samarbejdet, dels i form af udvidelser til eksisterende retsakter, dels i form af retsakter dækkende hidtil udækkede erhvervsstatistikområder.
<i>Strukturstatistik</i>	Der er en udvidelse af Strukturforordningen på vej. Et forslag til parlaments- og rådsforordning er fremlagt i Ministerrådet og forventes vedtaget af Rådet i foråret 2002. Forslaget indebærer bl.a. en yderligere – meget ressourcekrævende – dataindsamling fra industrivirksomhederne om integrerede miljøinvesteringer og løbende miljøudgifter.
<i>Branchenomenklaturen DB2002</i>	I 2001 blev der vedtaget en mindre revision af EU's branchenomenklatur, NACE. Den danske branchenomenklatur, DB93, skal derfor også revideres. For at gennemføre revisionen udsendes spørgeskemaer til et antal virksomheder i branchegrupper, der fremover skal opdeles. Opdelingerne finder bl.a. sted inden for IT-brancherne. Den nye branchenomenklatur (DB2002) skal træde i kraft fra begyndelsen af 2003.
<i>DB2007</i>	I 2007 skal der foretages en mere omfattende revision af NACE-nomenklaturen, som er koordineret med revisionen af FN's internationale branchenomenklatur, ISIC. Arbejdet hermed er påbegyndt og vil blive intensiveret i 2002.
<i>Erhvervsdemografi</i>	Danmarks Statistik deltager i et projekt i samarbejde med en række af EU's medlemsstater og Eurostat med henblik på at fastlægge de metodemæssige principper til brug ved udarbejdelsen af statistikker på erhvervsdemografiområdet. I 2002 skal der gennemføres en undersøgelse af mulighederne for at udarbejde statistik over virksomhedsstart og -ophør. På baggrund af denne undersøgelse skal det besluttes, hvilke data der skal leveres til Eurostat. Den første dataleverance forventes at skulle ske i 2002. Målet er løbende at offentliggøre statistik om erhvervsdemografi produceret direkte på grundlag af oplysninger i det statistiske erhvervsregister (ESR).

Initiativer vedrørende konjunkturstatistikker

Nye krav til konjunkturstatistikker

Der er i disse år fokus på at få en hurtigere og mere omfattende konjunkturstatistik. Såvel den Europæiske Centralbank som ECOFIN presser på og har udvirket, at der er vedtaget en såkaldt Actionplan, som præciserer eksisterende og kommende krav til konjunkturstatistikkerne. Parallelt hermed har undersøgelser vist, at USA på langt de fleste områder udarbejder hurtigere statistikker, end der kan frembringes i EU. Noget af forklaringen er institutionelle forskelle (EU skal indsamle statistik for 15 lande, mens USA indsamler på føderalt niveau), mens andet skyldes andre traditioner. I USA har man således siden slutningen af 1960'erne prioriteret hurtighed særdeles højt.

Konjunkturforordningen

Der er allerede nu ønsker om udvidelser af Konjunkturforordningen på en række områder. Det drejer sig eksempelvis om nye oplysninger om geografisk opdeling af centrale eksportindikatorer på ØMU/ikke-ØMU lande, hyppighed, fx ønske om flere månedlige statistikker, og endelig, men ikke mindst ønsket om hurtigere statistikker. Indarbejdelsen af sådanne udvidelser i statistikproduktionen vil kræve finansiering.

Konjunkturforordningen, som blev vedtaget i 1998, er i 2001 blevet suppleret med tre kommissionsforordninger. De drejer sig om definitioner af variable, overgangsordninger og en ændret afgrænsning af industriens hovedgrupperinger (main industrial groups). Forordningerne indebærer, at der i disse år gennemføres en række projekter for at sikre opfyldelsen af kravene.

Eksportprisindeks

I 2002 vil leverancerne af producentprisindekset for hjemmemarkedet til EU således blive suppleret med et eksportprisindeks. Det nye eksportprisindeks udarbejdes på grundlag af enhedspriser i udenrigshandlen. De to indeks vil desuden blive vejet sammen til et enkelt indeks dækkende både hjemme- og eksportmarkedet.

Nye definitioner - nye krav

Mht. de ændrede variabeldefinitioner, der blev vedtaget i 2001, vil de være gældende fra 2003 (med basisår 2000), men har fx allerede haft betydning i 2001 for dataindsamlingen i den månedlige ordre- og omsætningsstatistik for industrien. Således spørges virksomhederne nu også om deres lagerbeholdning, hvilket muliggør beregninger af et egentlig produktionsindeks (og ikke som nu et omsætningsindeks).

Reguleringsindeks for boligbyggeri

Ligeledes for at opfylde kravene i konjunkturforordningen er der for tiden et arbejde i gang vedrørende etablering af et nyt reguleringsindeks for boligbyggeri til afløsning af det eksisterende indeks fra 1987.

Der er blevet nedsat arbejdsgrupper med bred deltagelse af byggeriets interessenter. Målet er at få udarbejdet et indeks, som er mere fleksibelt og lettere at ajourføre med virkning fra 2003.

Produktionsindeks for byggeri Fra og med 2002 leveres løbende et kvartalsvist produktionsindeks for byggeriet til EU. Indekset vil være beregnet med udgangspunkt i statistikken over byggeaktiviteten. Beregningerne er koordineret med de beregninger, der foretages i nationalregnskabsregi.

Fremskyndede tal for detailomsætning Den Europæiske Centralbank har fremsat ønske om at få fremskyndet offentliggørelsen af europæiske tal for omsætningen i detailhandelen. Hvis denne fremskyndelse vedtages, betyder det, at Danmarks Statistik for en mindre stikprøve skal indsamle oplysninger om omsætningen hver måned i stedet for hver anden måned.

Branchespecifikke initiativer

Statistik om frugtplantager I 2002 skal der i alle EU-medlemslande afholdes en direktivbestemt undersøgelse af erhvervsmæssige plantager med visse arter af frugttræer. Denne tælling afholdes med 5-årige intervaller. Statistikken skal bl.a. danne grundlag til belysning af det forventede udbud af de forskellige frugter. Tællingen afholdes i Danmark medio 2002 og planlægges samtidig at belyse produktionen i seneste driftsår samt driftsform.

Længere tidsserie for landbrugets sektorregnskab Sektorregnskabet for den udvidede landbrugssektor, som for perioden fra og med 1990 og frem foreligger opgjort på basis af principperne i *Manual on Economic Accounts for Agriculture and Forestry*, vil blive revideret for årene 1973 til 1989.

Landbrugstælling for 2002 Landbrugs- og gartneritællingen gennemføres i 2002 med en stikprøve på omkring 1/3 af alle bedrifter. Arealdataoplysninger for landbrugsbedrifterne samt oplysninger om kvægbestand indhentes via henholdsvis Hektarstøtteregetret og det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR)/ det Centrale Kvægregister (CKR).

Landbrugstælling for 2003 På landbrugsområdet vil forordningen om den årlige, strukturbaserede landbrugs- og gartneritælling for året 2003 blive udvidet med en række oplysninger om miljø, bæredygtighed og landdistriktudvikling. Planlægningen af 2003-tællingen intensiveres i 2. halvår 2002. Gennemførelsen af tællingen forudsætter EU-finansiering.

<i>Jernbane-statistik</i>	Et forslag til parlaments- og rådsforordning vedrørende udvidelse af forordningen for jernbanestatistik til også at omfatte statistik om personer, ligesom alle transportører og ikke blot hovedtransportøren skal dækkes, er fremsendt til Rådet. Gennemførelsen forudsætter finansiering.
<i>Fjernrejse-undersøgelse</i>	Som led i et EU-finansieret statistikprogram gennemføres en stikprøveundersøgelse af danskernes fjernrejser i perioden september 2001 – august 2002.
<i>Informations-samfundet</i>	På lidt længere sigt kan der forventes øgede statistikkraft vedrørende statistik om informationssamfundet. På EU-topmødet i marts 2001 i Lissabon blev det besluttet, at der skal udvikles et statistiksystem vedrørende de såkaldte strukturindikatorer, som bl.a. indeholder indikatorer vedrørende den videnbaserede økonomi, herunder innovation og forskning og informationssamfundet. På samme topmøde blev eEurope handlingsplanen besluttet. Handlingsplanen har opsat en række indikatorer vedrørende anvendelsen af Internettet, som udviklingen skal måles på. Begge politiske initiativer stiller krav om ny dataindsamling om emner, der vedrører informationssamfundet og den videnbaserede økonomi. Herudover planlægger Eurostat en undersøgelse af IT-anvendelsen i virksomheder og husholdninger med henblik på at få sådanne emneområder inkluderet i eksisterende forordninger.
<i>Produktstatistik for udvalgte serviceerhverv</i>	Som et led i Eurostats projekt vedrørende produktstatistik for forretningsservice gennemføres undersøgelser af udvalgte brancher. Det drejer sig om reklame- og markedsføringsbureauer, revisions- og bogføringsvirksomhed, virksomhedsrådgivning samt virksomheder inden for markedsanalyse og meningsmåling. Danmarks Statistik koordinerer sammen med det svenske statistikbureau, SCB, udviklingen af metodearbejdet vedrørende den statistiske belysning af forretningsservice.
<i>De audio-visuelle brancher</i>	Der gennemføres en EU-finansieret pilotundersøgelse af den audio-visuelle sektor med henblik på at vurdere mulighederne for at indsamle produktoplysninger for disse erhverv. Denne undersøgelse gennemføres som et led i Eurostats projekt om det audio-visuelle område.

4.3 Nationale initiativer

Erhvervslivets Struktur

Sammenhængende erhvervsstatistik

Det er et strategisk mål at udarbejde statistikker, der er sammenhængende. For at opnå dette mål i erhvervsstatistikkerne er det nødvendigt med en konsekvent og ensartet anvendelse af oplysningerne i Det Erhvervsstatistiske Register (ESR) i de forskellige statistikker. Det indebærer, at statistikkerne skal benytte en af de statistiske erhvervsenheder i ESR, dvs. arbejdssteder eller økonomiske enheder. Dernæst indebærer det, at oplysningerne om branche, adresse mv. for de enkelte erhvervsenheder skal være ens i de forskellige statistikker. En plan til sikring af dette er udarbejdet. Planen vil blive implementeret for strukturstatistikkerne i løbet af 2002.

Forbedret kvalitet i ESR for landbrugs- enheder mv.

Oplysningerne i landbrugsstatistikregistret og ESR for enheder inden for landbrug og gartneri harmoniseres. Det sikres ved, at procedurer til ajourføring af ESR på grundlag af data fra landbrugsstatistikken iværksættes i 2002.

Ny omsætnings- statistik

I løbet af 2002 publiceres en ny månedlig omsætningsstatistik. Statistikens datagrundlag er virksomhedernes månedlige indberetninger om moms til Told- og Skattestyrelsen. Indberetningerne samles til oplysninger for de økonomiske enheder, og statistikken opdeles efter branche mv. på grundlag af oplysninger for de økonomiske enheder.

Samtidig med offentliggørelse af denne nye månedlige omsætningsstatistik omlægges den kvartalsvise omsætningsstatistik, som herefter baseres på oplysninger om økonomiske enheder i modsætning til den nuværende statistik, der er baseret på oplysninger for de administrative enheder.

Landbrug og Transport

Udredningsprojekt om økologi

Der har været øget fokus på den økologiske produktion inden for jordbrugssektoren i de senere år, og såvel antallet af økologiske bedrifter som omlagte arealer er steget markant. Tilsvarende er omsætningen af økologiske varer øget. Dette har øget behovet for en mere dækkende statistik for området. På denne baggrund er der med Direktoratet for Fødevareerhverv indgået aftale om et projekt *Statistik: Behov og muligheder for en udvidet statistisk dækning af økologiområdet*. Projektet skal således belyse brugerbehov, foretage en detaljeret

kortlægning af eksisterende datafangstmuligheder via administrative oplysninger, fremkomme med forslag mht. eventuel etablering af ny dataindsamling samt publicering og give en vurdering af de hertil knyttede omkostninger.

Projektperioden løber fra 1. december 2001 til den 30. november 2002. Projektets resultater og anbefalinger offentliggøres i 2002 i en rapport.

<i>Registertællinger af kvægbestand</i>	Opgørelserne af kvægbestanden, der danner grundlag for kvægslagningsprognoserne, blev i 2000 omlagt fra spørgeskemabaserede tællinger til opgørelser baseret på registrene CHR/CKR, hvilket har lettet indberetningsbyrden for landmændene. I 2002 vil publiceringshyppigheden blive udvidet til kvartalsvise offentliggørelser.
<i>Landbrugsfamiliers husstandsindkomst</i>	Landbrugsfamiliernes husstandsindkomst for perioden 1997-2000 med belysning af bl.a. indkomsterhvervelse, indkomsten i relation til hoveddriftsform, heltids-/deltidsbrug og geografisk beliggenhed, publiceres i løbet af 1. halvår 2002.
<i>Ny statistik om familiernes bilkøb</i>	I 2. kvartal 2002 udgives en ny statistik, der opgør familiernes køb af personbiler fra 1992 og frem. Familiernes bilkøb ses i relation til deres bopæls- og boligforhold, familietype, indkomst, uddannelse og beskæftigelse.

Industri og Byggeri

<i>Forsyningsstatistik</i>	Med henblik på at forbedre forsyningsstatistikken etableres i 2002 et tættere samarbejde mellem varestatistikken og udenrigshandelsstatistikken med henblik på bl.a. forbedrede oplysninger om forsyningen af det danske marked på detaljeret vareniveau.
<i>Råvareundersøgelse for industrien</i>	I foråret 2002 offentliggøres den nye årlige råvare- og tjenesteundersøgelse for første gang for 2000. Ca. 1.400 virksomheder indgår i undersøgelsen, primært virksomheder med mere end 50 ansatte. Detaljeringsgraden af varerne er reduceret betydeligt i forhold til de tidligere ad hoc undersøgelser.
<i>Modernisering af BBR</i>	Der foregår i disse år en modernisering af Bygnings- og Boligregistret (BBR) i Boligministeriets regi. Parallelt hermed er der opbygget et samlet Bygnings- og Boligstatistisk Register (BBR-STAT) i Danmarks Statistik. Dette statistikregister danner allerede grundlag for den løbende, kvartalsvise statistik over byggeaktiviteten. I 2002 skal stati-

stiksystemet også være basis for de årlige opgørelser af bygnings- og boligbestanden.

Nyt servicesystem I 2002 integreres et nyt servicesystem til håndtering af de mange forespørgsler om bygge- og boligstatistik i BBR-STAT. Det er ligeledes målet på sigt at integrere oplysninger om arealer i det nye BBR-STAT system. Det vil skabe mulighed for, at der løbende kan udarbejdes arealanvendelsesstatistik.

Arealanvendelsesstatistik Som led i etableringen af en arealanvendelsesstatistik udarbejdes i 2002 på baggrund af Kort & Matrikelstyrelsens digitale kort TOP10DK kommunefordelte opgørelser af topografiske områder. Fx opgøres længden af veje, arealer med forskellige former for bebyggelse og antal vindmøller.

Serviceerhverv

Statistik om informations-samfundet Danmarks Statistik har i de seneste år haft stigende fokus på den statistiske belysning af det danske informationssamfund. Dette arbejde har taget udgangspunkt i samarbejdsaftalen med IT- og Forskningsministeriet.

Strategi for den fremtidige statistik I samarbejde med en række ministerier udarbejdede Danmarks Statistik i 2001 en strategi for den fremtidige statistik om netværkssamfundet og den vidensbaserede økonomi. Det er en forudsætning for gennemførelsen af strategien, at der kan skaffes finansiering. Der er derfor ikke planlagt nye aktiviteter på området i 2002.

...i Danmark... I 2002 udgives den anden publikation om *Informationssamfundet Danmark*. 2002-udgaven sætter fokus på IT-anvendelse i såvel husholdninger som virksomheder og den offentlige sektor.

... og i Norden De fem nordiske statistikkontorer har et tæt samarbejde om udvikling og udgivelse af statistik om Informationssamfundet. I 2002 udgives for første gang en fællesnordisk publikation om *Informationssamfundet Norden* med støtte fra Nordisk Ministerråd.

Undersøgelse af IT-anvendelsen i den offentlige sektor Danmarks Statistik foretog i 2001 sin første undersøgelse af den offentlige sektors IT-anvendelse med fokus på kommunernes brug af Internettet m.m. Undersøgelsen gentages i 2002, og dækningen udvides til også at omfatte amterne. Endvidere påbegynder Danmarks Statistik et metodologisk samarbejde om IT-anvendelse i den offentlige sektor med de øvrige nordiske lande samt Nordisk Ministerråd.

<i>Indvandreres og efterkommeres brug af IT</i>	Resultaterne af interviewundersøgelsen af indvandrere og efterkommeres brug af pc og Internet offentliggøres i 2002. Denne undersøgelse er finansieret af Indenrigsministeriet, IT- og Forskningsministeriet og Arbejdsministeriet.
<i>Kulturstatistik</i>	Sammen med Statens Museumsnavn er det fortsat under overvejelse at udbygge museumsstatistikken med økonomiske mål, herunder bl.a. beskæftigelse. Statistikken over aktiviteter ved de statsstøttede teatre forventes omlagt samt udvidet med ikke statsstøttede teatre i 2002. Mulighederne for dette undersøges i samarbejde med Kulturministeriet samt teatervidenskabelig ekspertise. Arbejdet med ny udgave af <i>Dansk kultur- og mediestatistik</i> har været stillet i bero. I 2002 søges det endeligt afklaret, om der kan skaffes finansieringsgrundlag for publikationen.